Nederlandse Mycologische Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen
Nummer 58
1 november 2026

Van de redactie

Beste lezer,

In dit nummer besteden we onder de Terugblik aandacht aan de *Nationale Paddenstoelentuintelling*, de *Grofplaatrussula die van alle kanten wordt belaagd*, en aan *wat paddenstoelen ons vertellen over het bos*. Verder aandacht voor drie *bijzondere waarnemingen*: een Dakloze huiszwam op een Tamme kastanje (*Gijs Snip en Henk Monster*) een zeldzame variant van de Rossige collybia (*Cor van de Wiel*), en de vondst van de "Engel des doods" (*Rob Chrispijn*) op de Utrechtse heuvelrug.
In dit nummer vindt u ook de Excursiekalender voor de maanden november en december. De kalender biedt een beknopt overzicht van de excursies ingedeeld naar provincie en datum.
Onder Media aandacht voor een vijftal onlangs verschenen of binnenkort te verwachten boeken op paddenstoelengebied.

Komt u iets interessants tegen op paddenstoelengebied dat u graag zou willen delen? Uw verhaaltjes aan de redactie zijn van harte welkom bij redactie journaal!
Ook willen we u graag attenderen op de mogelijkheid om een artikeltje over een bijzondere vondst te publiceren in de rubriek Bijzondere waarnemingen op de NMV-website.

Wij wensen u veel genoegen bij het zoeken naar paddenstoelen in het tweede deel van de herfst!

Carolien Reindertsen en Jan Knuiman

Terugblik

7 oktober **Tel mee met de tweede Nationale Paddenstoelentuintelling**

Van vrijdag 9 tot en met zondag 11 oktober was het tijd voor de tweede Nationale Paddenstoelentuintelling. Vorig jaar werden tijdens de eerste editie maar liefst 13.500 paddenstoelen geteld. Welke soorten verschijnen dit jaar in onze tuinen? Lees er meer over in dit Natuurbericht.

Doe weer mee! (Bron: Ronald Morsink)

18 oktober **Paddenstoelen laten zich minder zien tijdens de Paddenstoelentuintelling 2026**

Van 9 tot en met 11 oktober vond de tweede editie van de Nationale Paddenstoelentuintelling plaats. Tijdens dit weekend kon iedereen weer op zoek naar paddenstoelen in de eigen tuin. Net als vorig jaar zijn alle soorten die meedoen aan de telling minstens één keer waargenomen. De droogte is mogelijk spelbreker geweest tijdens de tuintelling. Lees er alles over in dit artikel.

De grote winnaar van dit jaar: de Gewone zwavelkop (Bron: Canva)

21 oktober **Een paddenstoel die van alle kanten wordt belaagd**

Wie momenteel door bossen en parken wandelt, kan ze bijna niet missen: de Grofplaatrussula's. Deze forse paddenstoelen zijn op veel plekken te vinden. Maar wie wat beter kijkt, ontdekt dat er iets merkwaardigs aan de hand is. De Grofplaatrussula wordt aan alle kanten belaagd door verschillende andere paddenstoelen, waaronder enkele bijzonder fascinerende soorten. Lees er hier meer over.

De Plaatjeszwamgast (Aldert Gutter)

23 oktober **Wat vertellen paddenstoelen ons over het bos?**

Hoeveel paddenstoelen je ziet in het bos en op welke plekken, heeft met allerlei omstandigheden te maken. Het weer bijvoorbeeld, het soort bos, de leeftijd van het bos en de bodem. Wat vertelt hun aanwezigheid over het bos? Lees er meer over in dit Natuurbericht.

Het Gewoon eekhoorntjesbrood werkt samen met bomen (Luuk Vermeer)

26 oktober **Zeer zeldzame Kleverige knolamaniet op de Utrechtse heuvelrug**

In diverse media is de afgelopen maand aandacht besteed aan de vondst van de “Engel de doods” - *Amanita virosa* - door Rob Chrispijn op landgoed De Paltz in Soest. Zie voor meer informatie o.a. de volgende bronnen op https://www.nu.nl, https://www.rtvutrecht.nl en https://www.bnnvara.nl.

27 oktober **Dakloze huiszwam op een Tamme kastanje bij de ringslangenvijver in Warnsborn bij Arnhem**

Doorgaans groeit de Dakloze huiszwam aan de onderzijde van op de grond liggende naaldhoutstammen. Op 19 oktober vonden Gijs Snik en Henk Monster deze soort hoog in een dikke oude Tamme kastanje. Lees hier meer over deze zeldzame vondst!

Dakloze huiszwam op Tamme kastanje (Henk Monster)

30 oktober **Rossige collybia var. distorta in een naaldhoutbos bij Chaam (Noord-Brabant)**

Tijdens een veldexcursie ontdekte Cor van de Wiel een groepje Rossige collybia var. distorta. Deze soort is slechts bekend van 20 atlasblokken in ons land en is hiermee zeer zeldzaam (zzz) Lees hier meer over deze Bijzondere waarneming.

Rossige collybia var. distorta tussen het mos (Cor van de Wiel)

Vooruitblik

Paddenstoel van de Maand

De PvdM van november is de Puntmutswasplaat

Puntmutswasplaat (Aldert Gutter)

Kalender paddenstoelenexcursies einde herfst 2026 (november/december)*

**met medewerking van Karin Koppen*

Deze excursiekalender biedt een *voorlopig overzicht* van paddenstoelenexcursies naar provincie en datum. Het overzicht is gebaseerd op informatie van de NMV, KNNV, PSL en van diverse regionaal actieve paddenstoelenwerkgroepen. Een *voorlopig overzicht* omdat er door omstandigheden wijzigingen kunnen optreden, bijv. door gebrek aan paddenstoelen in een gebied. **Kijk daarom steeds onder** NMV-excursies waar je de diverse excursieprogramma's kunt vinden, of er *aanvullingen of wijzigingen* zijn, of volg de **aangegeven link bij een excursie.** Op die plaatsen zijn ook *contactgegevens voor een* **eventuele (verplichte) aanmelding en verdere informatie** te vinden.
Van de deelnemers aan de excursies wordt verwacht dat zij zich aan de aanwijzingen van de excursieleider houden. Dit geldt o.a. voor het verzamelen voor determinatie. Er worden geen paddenstoelen verzameld voor consumptie.

DRENTHE

Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (zie Pwg Drenthe)
Op het programma staan excursies gepland voor ***9 en 16 november*** *Start* 10.00.

NMV/Meetnet bossen (zie Excurieprogramma meetnetten)
Zaterdag 10 oktober **Een/Veenhuizen** *Start* 10.30. *Excursieleider* Cees Koelewijn.

GELDERLAND

Paddenstoelenwerkgroep Zuid-Oost Veluwe (zie Pwg Zuid-Oost-Veluwe)
Op het programma staan excursies gepland voor ***woensdag 4 en 18 november, 2* en *16 december***. *Start* 10.00.

UTRECHT

NMV-paddenstoelkartering district Utrecht (zie Excursieprogramma district Utrecht)
Op het programma staan excursies gepland voor ***6 en 13 november***. *Start* 10.00.

NMV/Meetnet bossen (zie Excursieprogramma meetnetten)
Zaterdag (10 oktober en) 21 november **Amersfoort, tweedaagse determinatiesessie** *Start* 10.00.

NOORD-HOLLAND

Paddenstoelenwerkgroep de Noordkop (zie Pwg de Noordkop)
Op het programma staan excursies gepland voor ***7, 21 en 28 november***. *Excursieleider* Martijn Oud.

NMV/Meetnet zeereep (zie Excursieprogramma meetnetten)
Zaterdag 14 november **Langevelderslag nabij Noordwijk** *Start* 10.30. Max 15 deelnemers. *Excursieleider* Alfons Vaessen.

KNNV Gooi/NMV
Zondag 15 november **'s Gravenland, Landgoed Hilverbeek** *Start* 10.00. *Excursieleiders* Anje Oosterhuis en Winnie Rip.

ZUID-HOLLAND

NMV
Zaterdag 7 november **Oostvoorne, Duinen van Voorne** *Start* 10.00. *Excursieleider* Eline Vis.
Zaterdag 14 november **Wassenaar, Meijendel** *Start* tijd en verzamelplaats na telefonische opgave. Max 15 deelnemers. *Excursieleiders* Leo Jalink en Cora van der Plaats.
Oktober/november **Pop-up excursie** (*nadere informatie volgt*). *Excursieleider* Theo Strik

ZEELAND

Zeeuwse Paddenstoelenwerkgroep/NMV (zie Zeeuwse pwg)

Op het programma staan excursies gepland voor ***7, 11, 21 en 28 november*** *(meetnet zeereep)* ***en 12 december*** *(meetnet zeereep). Start* 13.00. *Excursieleider* Henk Remijn.

NOORD-BRABANT

NMV

Zondag 1 november **Schijndel, Wijboschbroek** *Start* 10.00. *Excursieleider* Luciën Rommelaars.

Zondag 8 november **'s Hertogenbosch, Het Engelermeer** *Start* 10.30. *Excursieleider* Irene Derks.

Zaterdag 21 november **Erp, 't Hurkske/Bosbeertjesveld** *Start* 9.30. *Excursieleider* Ton Hermans.

LIMBURG

Paddenstoelenstudiegroep Limburg (zie PSL)

Op het programma staan excursies gepland voor ***elke zaterdag in november*** *Start* 10.00.

Media

Nieuw

4 Seizoenen 100 Paddenstoelen

Geertje Geertsma

Geertje is beeldend kunstenaar en heeft meer dan 100 tekeningen gemaakt van paddenstoelen en slijmzwammen die zij in het Groninger Stadspark zag. Zij tekent met de seizoenen mee, met veel liefde en toewijding en laat met dit boek zien hoe magisch-mooi en biodivers stadsnatuur kan zijn. Meer informatie

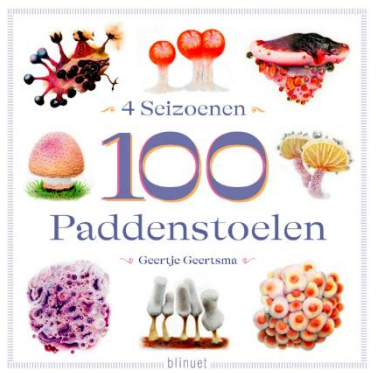

Nieuw

Ware grootte 100% Paddenstoelen

Geertje Geertsma

Het allerkleinste paddenstoelenboek ter wereld is nu te koop. Het is een echt boek ook al is het spectaculair klein, 3 x 3 cm, en heeft 100 bladzijden. Er staan 43 inimini zwammetjes in afgebeeld, 100 % op ware grootte. Het boek is verrijkt met een tekst van schrijver, onderzoeksjournalist, kunstredacteur NRC en paddenstoelen-liefhebber Lucette ter Borg. Geertje schreef de seizoensteksten. Meer informatie

Verwacht *oktober 2026*

British Earthstars

Jonathan Revett

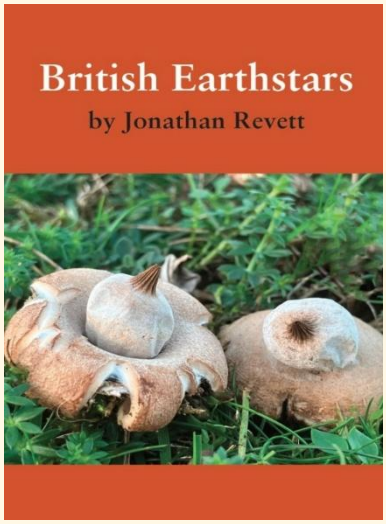

Dit boek vormt een actuele aanvulling op het belangrijke, maar iets verouderde werk uit KEW: British Puffballs, Earthstars and Stinkhorns (Pegler et al., 1995) en beschrijft de 19 erkende Britse aardsterren: 17 soorten Geastrum, 1 soort Myriostoma en 1 soort Astraeus. Het boek is rijk geïllustreerd in kleur met meer dan 150 foto's en tekeningen en legt de bouw van een aardster uit, evenals de belangrijkste kenmerken waarop men moet letten. Er wordt een synoptische determinatiesleutel geboden op basis van gemakkelijk herkenbare visuele kenmerken, aangevuld met een dichotome sleutel. Elke soort krijgt een volledige macroscopische en microscopische beschrijving, inclusief informatie over habitat, verspreiding, e.d. Vier kleurenplaten vullen de soortbeschrijvingen aan, en daarnaast worden 13 niet-Britse soorten met bijbehorende toelichting gepresenteerd. Meer informatie

Verwacht *november 2026*

Pilze und Flechten – Morphologie, Systematik, Bestimmung Erkennung von Gattungen samt ihrer typischen, häufigen oder auffälligen Arten. 2. revidierte Auflage

Andreas Bresinsky

Dit boek is een zeer compleet determinatiewerk dat toegang geeft tot alle (opvallende en algemene Europese) soorten in alle groepen fungi (inclusief de korstmossen), waterschimmels en slijmzwammen! In de eerste druk worden deze laatste twee groepen echter nog tot de schimmels gerekend, terwijl in wetenschappelijke kringen wereldwijd allang geaccepteerd is dat de slijmzwammen bij de Amoebozoa behoren en de waterschimmels zelfs in een ander superrijk: de Stramenopiles. We kunnen op dit moment nog niet achterhalen of de revisie van deze tweede druk ook de systematiek omvat. Meer informatie

Verwacht *december 2026*

Pezizomycetes of Europe – Vol. 1

Nicolas Van Vooren (ed.)

Dit boek is het eerste in een reeks van drie naslagwerken die volledig gewijd zijn aan de Europese Pezizomycetes. In dit eerste deel worden meer dan 180 soorten in 31 genera uit de families Pezizaceae, Ascobolaceae en Ascodesmidaceae beschreven en middels 500 kleurenafbeeldingen geïllustreerd. Preview en bestelformulier. Let op: het e-maialadres onderaan het bestelformulier klopt niet. Stuur het ingevulde bestelformulier naar order@ascomycete.org

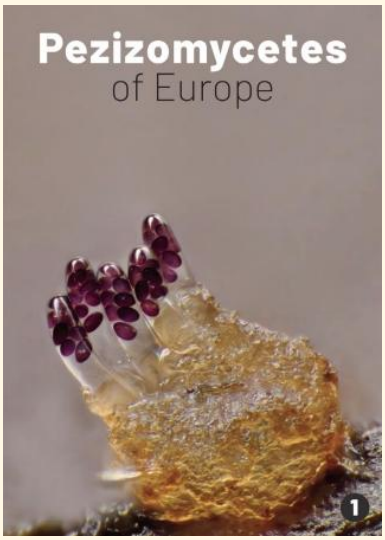

Colofon

Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: abonnement

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.